Paragraaf 4 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Deze paragraaf geeft inzicht in het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de grotere kapitaalgoederen van de gemeente Woensdrecht.

Woensdrecht bezit een groot aantal collectieve eigendommen in de buitenruimte (zoals wegen, riolering, water, groen, openbare verlichting, gebouwen en speelvoorzieningen). Het onderhoud van deze eigendommen is van groot belang met het oog op het goed functioneren van de samenleving, de kwaliteit van de woon- en leefomgeving, de veiligheid en een optimaal gebruik van de openbare ruimte. Onderhoud is nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen maar biedt ook kansen voor realisatie van bijvoorbeeld klimaat-adaptieve maatregelen. Onderstaande tabel geeft een weergave van de opbouw.

Exploitatie Beheer en onderhoud openbaar gebied

Bedragen in €	Begroting 2026 (incl. wijzigingen)	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Baten	33.117	113.510	113.510	113.510	113.510
Lasten	-6.816.377	-6.790.640	-6.669.023	-6.698.135	-6.685.319
Totaal	**-6.783.260**	**-6.677.130**	**-6.555.513**	**-6.584.625**	**-6.571.809**

Wegen

In het Wegenbeleidsplan 2024-2027 zijn de gewenste kwaliteitsniveaus van wegen, fietspaden en trottoirs en de daarvoor benodigde onderhoudsbudgetten vastgelegd. Het doel is een veilig, toegankelijk en duurzaam wegennet dat aansluit bij de behoeften van inwoners, bedrijven en bezoekers.

Om de kwaliteit van de openbare ruimte te waarborgen wordt jaarlijks zowel klein als groot onderhoud uitgevoerd. Door middel van inspecties en een planmatige aanpak worden onderhoudsmaatregelen op het juiste moment uitgevoerd, waardoor kapitaalvernietiging wordt voorkomen en de levensduur van de verhardingen wordt verlengd.

Bij groot onderhoud wordt nadrukkelijk gezocht naar kansen voor een integrale uitvoering met andere werkzaamheden in de openbare ruimte, zoals rioolvervanging, water- en klimaatopgaven, groenvoorzieningen, verkeersmaatregelen en de werkzaamheden van nutsbedrijven. Hierdoor wordt de overlast voor inwoners zo veel mogelijk beperkt en worden werkzaamheden efficiënter uitgevoerd.

Daarnaast wordt waar mogelijk invulling gegeven aan de ambities op het gebied van klimaatadaptatie en duurzaamheid. Hierbij kan worden gedacht aan het verminderen van verhard oppervlak, het toepassen van waterpasserende verharding, het verbeteren van de infiltratiemogelijkheden voor hemelwater en het vergroten van de hoeveelheid groen in de openbare ruimte. Op deze wijze wordt bijgedragen aan het beperken van wateroverlast, het tegengaan van hittestress en het realiseren van een klimaatbestendige leefomgeving.

De komende jaren blijft de gemeente investeren in een kwalitatief goed en toekomstbestendig wegennet, waarbij verkeersveiligheid, bereikbaarheid, duurzaamheid en een doelmatige inzet van middelen centraal staan.

Riolering

In 2027 wordt uitvoering gegeven aan de in het GWP opgenomen maatregelen. Hierbij ligt de focus op het onderhouden en vervangen van rioleringsvoorzieningen, het verminderen van wateroverlast bij hevige neerslag en het verbeteren van de verwerking van hemelwater. Op basis van technische inspecties, risicoanalyses en kansen voor koppeling met andere infrastructurele projecten worden jaarlijks de concrete uitvoeringsprojecten vastgesteld.

De gevolgen van klimaatverandering worden steeds zichtbaarder door langere perioden van droogte en intensievere regenbuien. Daarom wordt in 2027 verder gewerkt aan maatregelen om de openbare ruimte klimaatbestendiger in te richten. Hierbij wordt waar mogelijk ingezet op het vasthouden, bergen en vertraagd afvoeren van regenwater en het vergroten van de klimaatbestendigheid van bestaande wijken.

Naast de reguliere werkzaamheden neemt de gemeente Woensdrecht actief deel aan de regionale samenwerking binnen Waterkring West. Samen met Waterschap Brabantse Delta, drinkwaterbedrijven en de regiogemeenten wordt gewerkt aan kennisontwikkeling, gezamenlijke onderzoeken en de uitwerking van maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie, stedelijk waterbeheer en de vervangingsopgave van riolering. Door deze samenwerking wordt specialistische kennis gebundeld, worden kosten beheerst en wordt de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening verder versterkt.

Met de uitvoering van het Gemeentelijk Waterprogramma werkt de gemeente aan een veilig, betrouwbaar en toekomstbestendig watersysteem voor inwoners, bedrijven en bezoekers.

Openbare verlichting

In oktober 2023 is het beleidsplan Openbare Verlichting 2024-2027 vastgesteld door de Raad. In het beleidsplan zijn de kosten voor beheer, renovatie en onderhoud geactualiseerd zodat we ook in dit aankomende jaar verder kunnen met het vervangen en moderniseren van het verlichtingsareaal. Nieuw beleid wordt voorbereid voor de periode 2028 e.v.

Groen

Het onderhouden en renoveren van de openbare groenvoorzieningen binnen en buiten de bebouwde kom gebeurt volgens de door de raad vastgestelde onderhoudsniveaus: in centra niveau A, in wijken niveau B en op industriegebieden niveau C.

In het kader van het huidige groenbeleid zetten wij in op een kwalitatieve voortzetting in de breedte van het gemeentelijk groenbeleid, samen met inwoners en met speciale aandacht voor de speerpunten biodiversiteit, duurzaamheid en klimaatbestendigheid. Het beleid wordt het komende jaar geactualiseerd.

Gebouwen

Om de kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid van het gemeentelijk vastgoed te waarborgen, wordt het planmatig onderhoud vastgelegd in een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Op basis hiervan worden jaarlijks middelen toegevoegd aan de onderhoudsvoorziening, zodat toekomstige onderhoudsuitgaven financieel zijn afgedekt.

Het huidige MJOP heeft zijn looptijd bereikt. Daarom wordt een nieuw MJOP opgesteld, waarbij naast de technische staat van de gebouwen ook verduurzaming, wettelijke eisen en toekomstige gebruiksfuncties worden meegenomen. Met het nieuwe MJOP krijgen we een actueel inzicht in de onderhoudsopgave en de benodigde financiële reserveringen voor de komende jaren, zodat ons vastgoed toekomstbestendig en goed inzetbaar blijft.

Afval

Ondanks de verbeteringen die de afgelopen jaren zijn gerealiseerd, zien we dat het scheidingsgedrag van huishoudens de laatste jaren niet verbeterd. Om de ambities van terugdringen van het restafval te realiseren, blijven we inzetten op verbetering van afvalscheiding, hergebruik van grondstoffen en bewustwording bij inwoners.

De kosten voor inzameling en verwerking van afval blijven stijgen. Daarom houden we vast aan het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing kostendekkend is en dat de gebruiker betaalt. Minder restafval levert niet alleen een bijdrage aan de circulaire economie, maar helpt ook om de kosten voor inwoners beheersbaar te houden.

Samen met Saver werken we aan verdere optimalisatie van de inzameling, onder andere door het gebruik van slimme technieken, datagestuurd beheer en gerichte communicatiecampagnes. We blijven onderzoeken hoe de huidige inzamelstructuur verder kan worden verbeterd en hoe waardevolle grondstoffen zoveel mogelijk behouden blijven voor hergebruik.

Speelvoorzieningen

Op 2 juli 2025 is het nieuwe speelvoorzieningenbeleid 2026-2029 vastgesteld. We gaan aan de slag met de uitvoering van verbeteracties op basis van een plan van aanpak. Uitgangspunt is veilige, toegankelijke en groene speelplekken. We versterken de kwaliteit, van onze speelvoorzieningen en richten deze in rekening houdend met klimaatbestendigheid, inclusiviteit en biodiversiteit conform de door de raad vastgestelde visie.

Civieltechnische kunstwerken

In 2025 is het beheerplan civiele kunstwerken – waterkundige kunstwerken vastgesteld. Dit geeft invulling aan de beheeropgave van duikers, faunapassages, waterreguleringswerken en bruggen. Daarnaast is er in 2026 een inventarisatie uitgevoerd naar kerende constructies, niet zijnde water gerelateerd. Voor deze overige civiele kunstwerken is in 2026 een beheerplan civiele kunstwerken – kerende constructies opgesteld. Dit beheerplan wordt eind 2026 ter vaststelling aangeboden.

Beide beheerplannen zullen op termijn onderdeel worden van het integraal beheerprogramma openbare ruimte (IBOR).

